795 E.88 ST.APT.5
CLEVELAND 8, OHIO

OGLAŠAJTE V NAJBOLJŠEM SLOVENSKEM ČASOPISU V OHIJU
★
Izvršujemo vsakovrstne tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

VOL. XXXIII.—LETO XXXIII. CLEVELAND, OHIO, TUESDAY (TOREK), JULY 18, 1950 ŠTEVILKA (NUMBER) 139

ADVERTISE IN THE BEST SLOVENE NEWSPAPER OF OHIO
★
Commercial Printing of All Kinds

NOVI GROBOVI

JOHN POTOCAR

Kakor smo včeraj poročali, je preminil v nedeljo zvečer ob 8:30 uri v Geneva Community bolnišnici John Potocar, star 65 let. Stanoval je na svoji farmi v Harpersfield, O. Doma je bil iz vasi Strica, odkoder je prišel v Ameriko leta 1902. Bil je član društva Mir št. 142 SNPJ.

Tukaj zapušča dva sinova, Johna in Williama ter hčer Mrs. Mollie Retino. Pogreb se vrši v sredo popoldne ob dveh iz pogrebnega zavoda August F. Svetek, 478 E. 152 St., na Highland Park pokopališče.

*

MARGARET LUZAR

Pokojna Margaret Luzar, o kateri smrti smo poročali včeraj, je bila stara 48 let, ne 58 let kakor je bilo pomotoma poročano. Pogreb se vrši jutri zjutraj ob 10. uri iz pogrebnega zavoda August F. Svetek.

ČETRTI AMERIČAN ARETIRAN KOT "VOHUN"

WASHINGTON, 17. julija — Direktor FBI J. Edgar Hoover je danes naznanil aretacijo 32 let starega Juliusa Rosenberga iz New Yorka, ki da je vmešan v vohunsko afero, potom katere so bile izročene sovjetskim agentom skrivnosti v zvezi z ameriško atomsko bombo. Rosenberg je že četrti Američan, ki je bil aretiran v zvezi z vohunstvom.

MILIJON ITALIJANOV

RIM, 16. julija. — Urad za ekonomsko sodelovanje pripravlja v sporazumu z italijansko vlado načrt, na osnovi katerega se bo milijon Italijanov preselilo na otok Sardinijo. Vzrok za preseljevanje Italijanov iz celinske Italije je, ker je baje Italija že sedaj preobljudena, medtem ko prebivalstvo narašča za okrog 450,000 na leto.

Stalin odgovoril indijskemu premijerju v zvezi z napori za končanje vojne na Koreji

LONDON, 18. julija—Sovjetski premijer Stalin je včeraj poslal svoj odgovor indijskemu premijerju Nehru-u, ki si prizadeva, da bi se potom njegovega posredovanja miroljubnim potom rešilo korejski konflikt.

V svojem odgovoru je Stalin rekel, da je priznanje nove kitajske vlade v organizaciji Združenih narodov eden od pogojev za miroljubno poravnavo na Koreji. Drugi pogoj pa je, da se zasliši predstavnike korejskega ljudstva.

Vsebino Stalinovega pisma indijskemu premijerju je bila objavljena potom radio postaje v Moskvi.

Stalinovi pogoji popolnoma soglašajo s sugestijo Nehrua, ki tudi meni, da bi nova Kitajska morala imeti svoje delegate v Varnostnem svetu. Toda pričakuje se, da bodo Zedinjene države zavrgle te predloge. Nehru je podobno poslanico poslal tudi predsedniku Trumanu. Zedinjene države pa vztrajajo, da se morajo korejske sile umakniti na 38. vzporednik, ki je delil Korejo na severno in južno.

Stalin je v svojem odgovoru pohvalil Nehruovo iniciativo, da se reši korejsko vprašanje. Kot poroča liberalni časopis News Cronicle v New Delhiju, je Stalin med ostalim rekel:

"Pozdravljam z dobrodošlico vašo mirovno iniciativo. Soglašam z vami, da je potrebno rešiti korejsko vprašanje miroljubnim potom v okviru Varnostnega sveta in z neizgobnim sodelovanjem velike petorice, vključno sodelovanjem predstavnikov ljudske vlade Kitajske.

"Predmevam, da bi za hitrejšo rešitev korejskega vprašanja bilo potrebno, da se zasliši predstavnike korejskega ljudstva."

Indijski časopis pristavlja v svojem komentarju, da je Stalinov odgovor "obetajoč in zadoljiv." Toda po mnenju časopisa je sedaj odvisno od ameriških voditeljev, če bo ali pa ne Nehru uspešen v svoji vlogi posredovalca.

*

Angleški ambasador se sestal z Gromikom

MOSKVA, 17. julija—V teku manj kot dveh tednov se je angleški ambasador v Moskvi Sir David Kelly danes že tretjič sestal z zastopniki sovjetskega zunanjenega ministra Andrejom Gromikom. Pogovori so v zvezi s konfliktom na Koreji.

Angleška ambasada je naznanila, da se je sestanek vršil na zahtevo Gromika, toda z izjemo, da je bil sestanek v zvezi z vojno, ni hotela razkriti nobenih potankosti.

*

Ameriška vlada pripravlja odgovor

WASHINGTON, 17. julija — Ameriška vlada je danes pripravila previden odgovor na poslanico indijskega premijerja Nehrua za končanje vojne na Koreji.

Nehru je že poslal v Washington Stalinov odgovor. Toda ameriška vlada bo v svojem odgovoru verjetno poudarila, da se morajo sile Severne Koreje umakniti na 38. vzporednik, predno se začnejo pogajanja za rešitev konflikta v Varnostnem svetu.

Ameriški odgovor bo previdno sestavljen z ozirom na javno mnenje sveta, posebno pa na mnenje milijonskih množic v Aziji. Veruje se, da bo odgovor poslan že danes zvečer v New Delhi.

AVSTRALSKI DELAVCI NE TOVORIJO LADJE

SYDNEY, 15. julija. — Avstralski delavci organizirani v uniji pristaniščnih delavcev so danes odklonili tovorjenje motorov vojaških letal na ladje, ki so namenjene za južno Korejo.

HRANILA MEDVEDA

NEW YORK, 17. julija. — Neka Mary Busch se je včeraj podala v zoološki vrt, kjer je enemu od rjavih medvedov ponudila kos kruha. Medved je hvaležno pohrustal kruh z njene roke, mimogrede pa ji je odgriznil tudi en prst.

Žalostna vest

Mrs. Gertrude Balish iz 389 E. 162 St. je prejela od svojega nečaka žalostno vest, da je 8. julija t. l. nagloma preminila njena draga sestra Marija Novak, p. d. Konjar, v Vodicah pri Smledniku na Gorenjskem. Pokojnica je podlegla možganski kapi. Stara je bila okrog 69 let ter je bila vdova dolgo let. Tam zapušča sina Franceta, hčeri Rose, poročena Kalan, in Milko ter brata Jerneja Gubanc, tukaj v Ameriki pa poleg sestre Mrs. Balish, tudi hčer Mrs. Mary Cermelj in brata Antona Gubanc, ki vodi znano trgovino z modnim blagom na 16725 Waterloo Rd. Brat Frank Gubanc pa je umrl tu pred tremi tedni. Bodi pokojnici ohranjen blag spomin, preostalim pa naše sožalje!

SEVERNI KOREJČANI SO ZAVZELI TAEJON IN PRISILILI AMERIŠKE SILE NA SPLOŠNI UMIK NA JUG

TOKIO, 18. julija—Sile Severne Koreje so danes zavzele zasilno glavno mesto južno-korejske vlade in prisilile ameriške čete na splošni umik proti planinskemu predelu, ki se nahaja 35 milj južno-vzhodno od Taejona.

V komunikeju iz glavnega stana gen. MacArthurja je sicer omenjeno, da ameriške sile še vedno držijo položaje zapadno in severno od Taejona, toda usoda samega mesta je bila zapečatena. Komunikej pravi, da so se ameriške čete v trikotniku Kongju-Taejon-Nonsan umaknile na nove položaje "severno in zapadno od Taejona."

Kot izgleda se ameriške čete umikajo na bolj ugodne položaje. Dolina okrog reke Kum je bila za Američane neugodna, ker so komunistični tanki bili zelo učinkoviti in so napredovali brez kakršnih koli naravnih ovir.

Ameriške sile so se umaknile iz važnega letališča pri Taejonu v ponedeljek. Toda, kot pravi komunikej, so korejski komunisti drago plačali svojo najnovejšo zmago, ker so ameriška letala samo v ponedeljek uničila 21 tankov in 143 trokov.

Kot izgleda, bodo Američani zavlačevali borbe s počasnim umikanjem na novo obrambeno črto, ki se nahaja pred mestom Kumchonom, kakšnih 40 milj južno-vzhodno od Taejona. Ta nova obrambena črta pa je po vsej verjetnosti zadnja pred važnim pristaniščnim mestom Pusanom, skozi katero prihaja pojačanje in vojni material ameriškim silam.

Po komunikeju iz glavnega stana gen. MacArthurja ni mogoče natančno ugotoviti, kjer se sedaj nahajajo ameriške sile. Kot izgleda se manjši oddelki, ki zavirajo napredovanje severnih Korejčanov, nahajajo tako severno kot vzhodno od Taejona, čeprav je mesto že padlo.

Domače vesti

Na oddihu

Mr. in Mrs. John Rozance, 1178 Babbitt Rd., ter Mr. in Mrs. Louis Modic iz 1278 E. 176 St. so se podali v nedeljo na počitnice v Florido, kjer bodo ostali nekaj tednov. Obiskali bodo znance in prijatelje v Daytona Beach. Želimo jim mnogo razvedrila in srečen povratek!

Pozdravi

Pozdrave iz Minnesote pošilja vsem prijateljem John Pirc iz E. 123 St. Tamkaj se nahaja pri znancih na oddihu.

Poznana Mr. in Mrs. Gust in Anne Supank iz Fort Pierce, Fla., pošiljata lepe pozdrave vsem prijateljem iz Chicage, kamor sta se podala po obisku v Clevelandu.

Seja

Člane kluba Krka se vabi na izredno sejo v sredo zvečer v navadnih prostorih; gre se zaradi zabave, ki se jo namerava prirediti.

Na obisku

V Clevelandu se nahajajo na obisku Mr. in Mrs. Frank Meden in njiju sin John iz Ely, Minn. Mr. Meden je doma iz Begunj pri Cerknici, njegova soproga Mary (Brinarjeva) pa je doma iz Žirovnice pri Cerknici. Za časa obiska tu se nahajajo pri hčeri Mrs. Molly Totaro, 20301 Chickasaw Ave. Želimo jim mnogo zabave in razvedrila v naši metropoli!

Prog. Slov. krožek št. 2

Jutri zvečer ob 7.30 uri se vrši redna seja krožka št. 2 Progresivnih Slovenk v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Vabi se članice, da se gotovo udeleže v polnem številu.

Izredna seja

Danes zvečer ob 8. uri (torek) se bo v navadnih prostorih Slov. doma na Holmes Ave. vršila izredna seja društva Mir št. 142 SNPJ. Seja, na katero so vabljeni člani odbora kakor tudi članstvo, je zelo važna zaradi proslave 40-letnice društva.

Seja direktorija AJC

Redna seja direktorija AJC na Recher Ave. se vrši v sredo zvečer ob osmih. Ker je več važnih stvari na dnevnem redu se prosi vse direktorje, da se gotovo udeležijo.

KOMUNISTIČNI LISTI PREPOVEDANI NA JAPONSKEM

TOKIO, 17. julija. — Japonska vlada je danes prepovedala tiskanje in razpečavanje 180 komunističnih časopisov. Vkupno imajo japonski komunisti 1,009 časopisov in publikacij.

Vile rojenice

Vile rojenice so se zglasile pri družini Mr. in Mrs. Robert Fox, 486 E. 149 St., in pustile v spomin zalo hčerkico-prvorojenko. Mlada mati in dete se nahajata v Huron Rd. bolnišnici in se dobro počutita. Tako sta postala Mr. in Mrs. Anton Brenčič iz 17724 Delavan Rd. prvič stari oče in stara mama. Čestitamo!

Jugoslovanski voditelji predlagajo poravnavo spora s Sovjetsko zvezo na osnovi medsebojnega spoštovanja

BEOGRAD, 17. julija—Jugoslovanski voditelji so danes predlagali poravnavo spora s Sovjetsko zvezo in deželami Kominforme na osnovi medsebojnega spoštovanja.

Poravnavo spora je ponudil minister brez portfelja in član Politbiroa jugoslovanske Komunistične stranke Milovan Djilas, ki je v svojem govoru ob priliki otvoritve kongresa Jugoslovanskega narodnega odbora za mir rekel:

"Jugoslovanska ljudstva in njihovi državni organi si prizadevajo in želijo, da bi vsa vprašanja, ki jih vlade vzhodno-evropskih držav smatrajo za sporna, bila rešena potom sporazuma in na način, ki ne bi prizadel ne prestiža teh držav in ne sovereniteto in enakopravnost Jugoslavije."

V svojem govoru, ki je vzbudil veliko pozornost v krogih zapadnih opazovalcev, je Djilas izjavil, da jugoslovanska ljudstva želijo živeti v miru in miroljubnem sodelovanju z vsemi ljudstvi.

"Jugoslavija ne ogroža nobenega drugega ljudstva in nobena tuja država nima in ne more imeti v Jugoslaviji sredstva ali pa skupine, ki bi ogrožale druge države," je rekel Djilas.

Djilas je dalje poudaril, da Jugoslavija nima nobenih tajnih ali javnih obvez ali pa sporazumov s kakšno tujo vlado ali pa skupino ter da nima nobenih načrtov, ki bi na kakršenkoli način ogrožali druge države.

V svojem govoru je Djilas jasno povedal, da jugoslovanski voditelji ne smatrajo, da so zavzeli napačno stališče, ki je vodilo v čezdalje trpkejši spor s Sovjetsko zvezo in ostalimi državami Kominforme. Obsodil je vse "nemiroljubne in hegemonistične sile, ki se zoperstavljajo svobodi, neodvisnosti in enakopravnosti." Rekel je, da si "ena stran prizadeva, da bi različna ljudstva strahovala s strašilom komunizma in ustavila stremljenja za svobodnim nacionalnim razvojem, medtem ko druga stran izkorišča borbo ljudstev in delovnih množic, da bi razširila svojo hegemonijo."

Djilas je tudi poudaril, da Jugoslavija ne smatra obtožbe njenih sosednih kominformovskih držav za resnično stališče ljudstev teh držav.

"Danes ne obstoja nobena sila, ki bi lahko zlomila jugoslovanska ljudstva v njihovi borbi za neodvisnost in prijateljstvo z ostalimi ljudstvi, v dosledni borbi za mir med ljudstvi, za enakopravnost malih in velikih držav, za enakopravnost zaostalih in razvitih držav," je rekel Djilas.

POROČEVALKA IZGNANA IZ KOREJE

TOKIO, 17. julija. — Poročevalka New York Herald Tribune Marguerite Higgins je danes izjavila, da je dobila ukaz, naj se iz Koreje vrne v Tokio. Poročevalka pa ne ve, zakaj je bila izgnana iz Koreje.

Medtem pa sta dva poročevalca — Tom Lambert od Associated Pressa in Peter Kalischer od United Pressa — dobila posebno dovoljenje, da sta se lahko vrnila na Korejo. Prvotno jima je bila vrnitev prepovedana.

SIJAJEN POGREB ZA ŽIVEGA KONGRESNIKA

WASHINGTON, 15. julija. — Kongresnik Donald L. O'Toole se je zahvalil kongresu za sijajen pogreb, ki je bil pripravljen za njega. Neki Donald O'Toole je bil ubit v avtni nesreči v Washingtonu in vrli kongresniki so takoj šli na delo, da bi svojega kolego pokopali z vsemi častmi. Ko so bile priprave za pogreb v teku, se je izkazalo, da je bil ubiti neki drugi, "navadni" O'Toole. Kongresnik je izjavil, da vpošteva skrb svojih kolegov, da pa je srečen, ker pogreba ne bo.

NAD STO NIZOZEMSKIH VOJAKOV REVOLTIRALO

JAKARTA, Indonezija, 15. julija. — Vojaška sodnija je danes obsodila na 10 do 12 mesecev zapora 123 nizozemskih vojakov, ki so preteklega januarja pod poveljstvom kapitana Paula Westerlinga "revoltirali" in se začeli boriti proti nizozemskim kolonijalnim silam, obenem pa tudi proti silam sedanje indoneške vlade. Westerling, bivši častnik v nizozemski armadi, je bil aretiran. Nekateri indoneški voditelji pa pravijo, da je Westerling delal po navodilu nizozemskih vojaških voditeljev, ki so hoteli ponovno zanetiti civilno vojno v Indoneziji, da bi se polastili popolne kontrole nad deželo.

POLICAJ USTRELIL NAPAČNEGA MOŠKEGA

CAMBRIDGE, Mass., 17. julija—Tukajšnji civilci in policaji so se danes začeli zavzemati za policijskega lieutnanta Johna J. Younga, ki je ustrelil napačnega človeka.

Young je bil obtožen zaradi umora in obsojen na dve leti in pol zapora, ko je ustrelil nekega moškega, ki je slučajno zašel v past, ki jo je policija pripravlja za nekega pobeglega kaznjenca. Young se je zagovarjal, da se mu je revolver po nesreči sprožil, ko je skušal aretirati neznanega moškega.

DuBois apeliral na Achesona za prepoved A-bomb

NEW YORK, 17. julija.—Dr. W. E. B. Du Bois, predsednik organizacije Peace Information Center, ki razpečava peticije za prepoved uporabe atomskih bomb, je včeraj objavil pismo, ki ga je poslal državnemu tajniku Deanu Achesonu.

Acheson je peticije, ki jih omenjena organizacija razpečava, označil za "propagandni trik v potvorjeni mirovni ofenzivi" Sovjetske zveze. Po mnenju ameriških uradnikov so te "Stokholmske mirovne peticije" delo komunistov.

DuBois ni zanikal obtožbe, toda poudaril je, da takšne obtožbe niso zadostni vzrok za zavračanje peticij. Pristavil je, da s takšnimi izjavami državni tajnik menda meni, da ni možno poravnati "naše razlike s Sovjetsko zvezo."

Ko je opozoril, da moramo živeti na istem svetu s Sovjetsko zvezo in novo Kitajsko je DuBois v svojem pismu Achesonu poudaril:

"Če smo delali skupaj s Sovjetsko zvezo proti grožnji Hitlerja, ali ne moremo zopet z njo delati v dobi, ko nas le zaupanje lahko reši pred popolnim uničenjem?

"Prav sigurno se na stotine milijonov kolonijalnih ljudstev v Aziji, Afriki, južni Ameriki in drugod zavedajo našega podpiranja Čiangkajšeka, Bao Daia in kolonijalnega sistema."

Kar se tiče obtožb, da mirovne peticije podpisujejo komunisti in simpatičarji ter "koristna budala", je DuBois rekel, da so te peticije podpisali zelo znani državniki, kakor je na primer bivši premijer Italije Vittorio Orlando, brazilski Osvaldo Aranha, francoski Eduard Herriot itd.

"Mr. Acheson, dokler je še čas dajte vedeti svetu, da vlada Zedinjenih držav v bodočnosti ne bo nikoli prva, ki bi uporabila atomske bombe, naj bo to na Koreji ali pa na kateremkoli drugem kraju sveta," je rekel DuBois v svojem apelu.

MacArthur obljubil zmago na Koreji

TOKIO, 17. julija—Gen. Douglas MacArthur je danes obljubil, da bodo sile Združenih narodov v "najkrajšem času" izgnale severno-korejske sile iz južne Koreje in izza meje na 38. vzporedniku.

V svojem poročilu o tritedenski vojni je gen. MacArthur rekel, da sedaj prihajajo na Korejo zadostne zaloge orožja, municije in ostale opreme.

"Potrebovali bomo ladje, trake, letala in nadčloveške napore, toda končali bomo delo v najkrajšem možnem času," je rekel MacArthur.

Ameriški general je pohvalil tudi pogumno borbo ameriških vojakov. Med ostalim je izjavil:

"Naše čete, ki se v tako pogumni bitki borijo proti zlobnemu sovražniku, ki jih nadkriljuje po številu, so začeli dobivati, kar potrebujejo v vojni, ki se nahaja šele v začetnih fazah."

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HEnderson 1-5311 — HEnderson 1-5312
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):

For One Year—(Za eno leto)	$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev)	5.00
For Three Months—(Za tri mesece)	3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:

For One Year—(Za eno leto)	$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev)	6.00
For Three Months—(Za tri mesece)	3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

KOREJA—"DEŽELA JUTRANJE SVEŽINE"

Vojna med Severno in Južno Korejo je dogodek, ki že nekaj dni priklepa pozornost svetovne javnosti na vzhodni del Azije, ali bolje rečeno—na trikot med Kitajsko, Japonsko in Sovjetsko zvezo, ki je imel že od nekdaj izreden strateški pomen.

Kot podaljšek Mandžurije leži med Japonskim in Rumenim morjem polotok Koreja, ki predstavlja nekak naravni most med kitajsko celino in japonskim otočjem. Ta polotok je približno tolikšen kot Italija brez otokov (220,000 kv. km) in ima nekaj več kot 25 milijonov prebivalcev, ki so večinoma Korejci, le kakih 300,000 je priseljenih Japoncev in 46,000 Kitajcev. Korejci so tunguško-mandžurskega in malajskega izvora in tvorijo nekako mešanico, ki je nastala iz prastarih Azijatov, prvotnih prebivalcev tega ozemlja, nadalje Tunguzov, Mandžurcev, Kitajcev in Japoncev.

Koreja ima tipično monsunsko podnebje: poletja so izredno vroča, zime pa ostre. Večji del polotoka je gorat, posebno na vzhodu, kjer se vzdolž Japonskega morja dvigajo granitne gore. Zahodni del je ploščat in ravninski. V tem delu so izredno rodovitne doline, kjer pridelujejo riž, pšenico, bob in bombaž. Precej je razširjena tudi živinoreja.

Prebivalci Koreje se večinoma pečajo s poljedelstvom. Od industrije velja omeniti rudarstvo; na Koreji pridobivajo namreč zlato, železo in premog. Glavni izvozni predmeti, ki so do druge svetovne vojne odhajali večinoma na Japonsko, so: riž, bob, živina in zlato.

Največje mesto Koreje je Seul, ki so ga v svojem slogu dogradili Japonci. V Seulu je 300,000 prebivalcev. Drugih udobnih naselij ni veliko, kajti podeželske naselbine so revne in slabo opremljene. Mesta so še—Gunzan na vzhodu, Fusan na jugu in Fenjang na severovzhodu. Od Fusana preko Seula pelje 2750 km dolga železnica v Mandžurijo. Ostale prometne zveze so slabe.

Jezik, ki ga govori večina Korejcev, je zelo različen od japonščine pa tudi od kitajščine. Že od davnih časov pa so Korejci uporabljali kitajski podobopis. V današnji Koreji (Severni in Južni) je kakih 1600 šol, ki jih obiskuje približno 350,000 učencev. V Seulu je tudi univerza.

Zgodovina Koreje sega daleč v preteklost in še ni raziskana. Znano je, da je že med l. 1233—1122 pred našim štetjem vladala v Koreji prva dinastija. Toda samostojnost te države je trajala samo do 2. stoletja pred našim štetjem, ko so jo zasedli Kitajci. Odtej je bila Koreja vazalna država v okviru kitajskega cesarstva. Toda ta odvisnost je bila zelo rahla, tako da so vladajoči razredi upravljali korejsko državo bolj ali manj samostojno.

Takšno stanje je trajalo vse do konca 16. stoletja, ko je Japonska napravila več poskusov, da bi si podredila Korejo, kar pa ji tedaj ni uspelo, ker se je temu odločno upirala Kitajska.

Opirajoč se zdaj bolj na svobodomiselne, zdaj bolj na konservativne kroge, je Kitajcem uspelo, da so obdržali Korejo v svojih rokah in strli težnje po neodvisnosti. Tako je kitajski uradni jezik postal tudi jezik vladajočega razreda v Koreji. V tem jeziku so bili napisani tudi številni literarni spomeniki, med katerimi velja opozoriti na visoko raven pesništva. Od Kitajcev so Korejci prevzeli tudi ves dvorni in uradni ceremonial, kakor tudi nauk Konfučija in budizem.

Hkrati z razvojem trgovskega kapitala pa so se pojavile tudi bolj očitne težnje po samostojnosti Koreje, ki jih je zastopala mlada buržoazija. Zadnje četrtletje 19. stoletja pa je razvoj trgovskega kapitala prinesel tudi močnejši pritisk z japonske strani.

V letih 1893—94 je izbruhnil v Koreji velik kmečki upor, kajti izžemanje prebivalstva je postalo neznosno. Na zahtevo korejske vlade je Kitajska poslala v Korejo svoje čete, da bi zatrle upor. Toda kitajska vojska je doživela poraz za porazom, uporniki pa so pridobivali vedno večjo oblast. Tedaj je vmes posegla še Japonska in poslala še svoje čete v Korejo, ki so v krvi zadušile uporniško gibanje. Japonska je tedaj zahtevala od Kitajske, naj umakne svoje čete iz Koreje. Ker se je kitajska vlada tej zahtevi uprla, je Japonska napovedala Kitajski vojno (1894—95), ki jo je Kitajska izgubila. Mir v Simonoseki pomeni konec kitajske nadvlade v Koreji in se začenja doba japonskega vpliva na tem polotoku.

Korejci so se hoteli razbremeniti ostrega japonskega pritiska in so zato iskali zveze z Rusijo. Carski Rusiji je to prijalo in je zato brž postavila zahtevo, da morajo organizacijo korejske armade prevzeti ruski oficirji; prav tako je Rusija zahtevala kontrolo nad korejskimi financami, pridobila pa si je monopol pri izkoriščanju gozdov. Ruske zahteve so bile protiutež japonskim težnjam. To nasprotje so izkoristili Korejci, da bi si utrdili samostojnost. Kot viden izraz teh teženj je bila razglasitev korejskega kralja za cesarja (1897).

Toda koncesije, ki jih je dobila Rusija v Koreji, so bile eden izmed povodov za japonsko-rusko vojno (1904 do 1905). Slabost carske Rusije je izkoristila Japonska, ki je l. 1904 sklenila z vladajočimi razredi v Koreji pogodbo, na podlagi katere se je morala korejska vlada "posvetovati" z japonsko v vseh važnejših notranjih zadevah in imenovati dva japonska svetovalca—za finance in za zunanjo politiko. Tri leta nato so Japonci razglasili Korejo za svoj protektorat. Japonski kapital je prevzel vse važnejše gospodarske postojanke, Japonci pa so začeli z japonizacijo Koreje. Upori, ki so izbruhnili proti japonskemu nasilju, so bili zatrti v krvi. L. 1910 pa je Japonska razglasila aneksijo Koreje.

(Konec prihodnjič)

(Z včerajšnjim uvodnikom smo podali nekaj opazk na odgovore, ki jih v A. D. objavlja dekan Matija Škerbec v zvezi z našimi razkrinkanji vloge slovenskih domobrancev in enega dela slovenskih klerikalnih voditeljev v drugi svetovni vojni. Ker ta dolga serija Škerbčevih člankov še vedno ni končana, bomo na njih podali nadaljne opazke od časa do čas. —Op. ured.)

Po 22 letih na obisku v rojstni domovini

Milan Medvešek

80

To je 80. članek — zaključni članek! Prvotno sem računal, da napišem približno 20 člankov, toda kmalu sem uvidel, da je nemogoče povedati vsega v nekaj člankih. Celo danes čutim, da bi imel še marsikaj povedati, ali če bi hotel vse povedati, ne bi bilo konca teh člankov, jaz pa bi moral še nadalje pisati in pisati, vsaj tri ure vsak dan po delu, in zanemarjati moje druge dolžnosti, na primer društvo Savijo, federacijo društev SNPJ v Chicagu, podružnico SANSa in mnoge druge organizacije in društva, kjer sem zraven.

Vse te mesece, ko sem pisal ta potopis, pa nisem zanemarjal samo nekatera društva, ampak tudi svojo družino. Velikokrat sta se mi hčerki Milena in Mira obesili na vrat, češ da nimam nobenega času zanju in da vedno pišem in pišem . . . Nato pa je sledilo vprašanje, zakaj pišem? Odgovoril sem, da je pisanje moj in njun kruh, dasi ravno mi ni prineslo pisanje po regularnem delu še nikdar kruha!

Omenil sem, da nisem marsikaj opisal, kar bi moral. Na primer o splošni kulturi v Jugoslaviji nisem dosti pisal, če sploh kaj, kljub temu, da je kultura izredno razvita v novi Jugoslaviji in da ji država posveča izredno skrb, podpira kulturne zavode in dobro plačuje slikarje, pisatelje, igralce. Danes so najbolje plačani slikarji, pisatelji in umetniki v splošnem. Videl sem mnogo lepih predstav, ki so dosegale po umetniški višini najboljše predstave, ki jih vidite na odrih velikih mest, na primer v New Yorku ali pa Chicagu. Nikdar ne bom pozabil koncerta Slovenske filharmonije v Beogradu, dalje baleta Romea in Julije, prav tako ne klasične dubrovniške komedije Dunde Maroje, ne operete "Eroz onog sveta", katero sem videl v Splitu. V Ljubljani pa sem se udeležil opere "La Traviata", v Zagrebu pa opere "Matija Gubec". V Novem mestu sem videl Cankarjevo dramo "Kralj na Betajnovi", prav tako isto dramo v Zagrebu. Skoraj vse te predstave so bile odlične, po umetniški kvaliteti izredno bogate!

Kaj naj še dodam k zaključku tega potopisa? Nič drugega kot to, da ni tako lahko presojati razmer v sedanji Jugoslaviji, kot bi si kdo mislil na prvi pogled, posebno ne v kratkem času in če si povrhu še Amerikanec in živiš v deželi, kjer je vsaj za mnoge vsega v izobilju, in prideš v deželo, kjer je vsega premalo. Presojati razmere v novi Jugoslaviji ne smeš z ameriškega stališča, pač pa s stališča, da je bila stara Jugoslavija ena najbolj zaostalih držav v Evropi, z vidika, da je bila v zadnji vojni skoraj popolnoma porušena, istočasno pa ne smeš pozabiti dejstva, da se v Jugoslaviji gradi nov gospodarski in socialni red, nova družba in da gre dežela sedaj skozi porodne bolečine. Povrhu teh porodnih bolečin pa deželo tepejo še njeni sovražniki, jo ekonomsko zavirajo, bojkotirajo in groze s silo. Tako je danes naša rojstna domovina tepena z vseh strani, vzlic temu pa junaško koraka naprej, se bori in trpi, kakor se je borila in trpela v času vojne proti krutemu sovražniku-okupatorju.

Naj pristavim še to: pred odhodom v staro domovino sem slučajno srečal pisatelja Lojza Adamiča in on mi je dejal, da ne bom tako lahko razumel današnjih razmer v Jugoslaviji, da vsa stvar ni tako enostavna kot si je morda zamišljam. In res ni enostavna! O mnogih stvareh si nisem še danes na jasnem. Na tu tudi pristavim, da si ne domišljujem, da je vsaka beseda točna, ki sem jo zapisal v tem potopisu. Ves čas sem pisal po delu in po društvenih dolžnostih, torej sem moral hiteti, v hitrici pa človek marsikaj spregleda, marsikaj samo na polovico presodi. Če bi hotel podati res točno sliko o novi Jugoslaviji, bi moral proučevati tamkajšnje razmere in ljudi vsaj leto dni! Tu pa moram pristaviti, da sem se definitivno prepričal, da gre nova Jugoslavija kljub raznim oviram, konfuziji, neizkušenosti in drugim negativnim pojavom nasproti boljšim časom, nasproti lepši bodočnosti in da je že danes dosegla mnogo velikih uspehov, katere mora občudovati vsakdo, ki je pripravljen razumno in pošteno presojati novo Jugoslavijo. Teh uspehov je toliko, da zasenčijo vse trenotne dvome, ki se v človeku porajajo ob pogledu na težke razmere v naši rojstni domovini. Vzemimo samo eno primeri teh velikih uspehov. Električna energija je vir napredka vsake dežele. Prihodnje leto bodo slovenske elektrarne proizvajale toliko energije kakor vsa Jugoslavija pred vojno; dosegle bodo 1 milijardo 50 milijonov kilovatnih ur, dočim je leta 1939 znašala vsa proizvodnja električne energije samo eno milijardo in en milijon kilovatnih ur. Torej majhna Slovenija bo kmalu imela toliko električne sile kot jo je imela pred vojno vsa Jugoslavija! Če to ni napredek, potem ne vem, kaj je napredek! Taki primeri so tudi na mnogih drugih področjih.

Ob zaključku naj še omenim, da nisem šel v staro domovino kot strankar take ali take barve, ampak kot sin slovenskega naroda, ki je nad 22 let hrepenel po svojem rojstnem kraju. Vedno sem bil ponosen na ta narod, sedaj pa toliko bolj, ko sem videl, kako se trudi, da si dvigne življensko raven, se iztrga iz pretekle zaostalosti in si ustvari boljše življenske pogoje zase in za svoje potomce. Seveda, če bi bil jaz sovražnik nove Jugoslavije, bi lahko marsikaj drugače naslikal, podal sliko v samih črnih barvah. Enako bi lahko naslikal Ameriko v samih črnih barvah, če bi opisal samo njeno slabo stran, oči pa zatisnil pred dobrimi stvarmi.

Razumljivo, vsi niso bili zadovoljni s temi poročili, zlasti ne krogi okrog Ameriške Domovine. Najbolj sta se zaletavala v ta spis Ivan Jontez in Anton Šabec, katera sta nekoč vedrila v naaprednih vrstah. Prepričan sem, da bo prišel čas, ko bosta zopet javkala okrog naprednjakov, toda naletela bosta na gluha ušesa.

V privatnem pismu me je radi tega spisa zopet "namahal" poznani John Langerholc iz Johnstowna. Toda to ni nič novega, saj me ima on za največjega falota že od tistega časa naprej, ko sem v Cankarjevem glasniku napisal nekaj člankov o Sovjetski uniji.

Pred zaključkom še nekaj. Napredni ameriški Slovenci smo dobri ameriški državljani. Mi smo delovali za napredek te dežele v preteklosti in moramo delovati zanj tudi v dodočnosti. S tem pa ni rečeno, da se moramo navduševati za totalitarske metode, katerih so se poslužili nekateri evropski narodi, da so se otresli pijavk s svojih vratov. Marsikaj je bilo neizbežno za zatirane evropske narode, ni pa neizbežno za Ameriko. Mi moramo delovati za izboljšanje razmer na miren način, demokratičen način, istočasno pa delovati za mirno sožitje vseh narodov sveta!

(KONEC)

UREDNIKOVA POŠTA

Piknik društva Naprej št. 5 SNPJ

Kakor smo že prej mimogrede poročali, se bo vršil piknik ali izlet društva Naprej, št. 5 SNPJ v nedeljo 6. avgusta na farmi Clevelandske federacije SNPJ. Da se je društvo zavzelo za priredbo tega piknika, je to, da se da članstvu nekoliko razvedrila in tudi več aktivnosti in zanimanja za napredek in porast društva. Odbor društva je že na delu in bo preskrbel vse potrebno, kar spada k pikniku in k splošni postrežbi za posetnike.

Odločil je tudi, da se preskrbi bus, da bodo imeli priliko se udeležiti piknika tudi oni, ki nimajo svojih vozil. Sklenjeno je bilo, da bus odpelje izpred Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. točno ob 2. popoldne in se spotoma ustavi pred Slovenskim delavskim domom na Waterloo Rd. Voznina bo kot običajno 75 centov na osebo; otroci bodo pa prosti voznine v spremstvu njih staršev. Zato apeliramo na starše, da vzamejo svoje otroke s seboj, da bodo vedeli, da so tudi oni člani društva in kje so zavarovani. Ravno tako so tudi drugi dobrodošli. Na farmi SNPJ imamo razna igrališča za otroke, ki se bodo imenitno zabavali.

Za odrasle bo pa igrala priljubljena Jack Tomšičeva godba, kjer se bodo lahko vrteli, kakor jim bo drago. Farma poseduje tudi balincarske prostore in balincarji se bodo lahko zabavali po svoje.

Kuharice in točaji bodo skrbeli za postrežbo vsem, ki bodo lačni in žejni. V slučaju slabega vremena, se tudi ni treba bati, ker strehe je dovolj.

Torej rezervirajte si nedeljo 6. avgusta za poset piknika društva Naprej, da se bomo bratsko sešli skupaj in se v hladni senci skupno zabavali na naši farmi SNPJ.

Odbor.

Prispevki pri podružnici št. 48 SANSa

Pri podružnici št. 48 SANSa smo prejeli sledeče prispevke:

Mr. in Mrs. Peterlin v spomin pokojnega Blaža Odarja $25; Mrs. Josephine Odar v spomin pokojnega soproga $10; Mrs. Frances Zupanc v spomin pokojnega Blaža Odarja $5; Mr. in Mrs. Andrew Ipavec v spomin pokojnega Blaža Odarja $5; Mr. in Mrs. Matt Petrovich v spomin pokojnega Blaža Odarja $5 (izročil Joseph F. Durn).

Mrs. Rose Slejko v spomin pokojnega Antona Godina $5; Mr. in Mrs. Steve Person v spomin pokojnega Frank Pusnarja $3.

Hvala vsem darovalcem z željo, da bi bilo veliko posnemalcev.

Sledeči naj se zglasijo pri spodaj podpisanemu, da dobijo svoje slike od zadnje konvencije SANSa:

Martin Plutt, Frances Julylia, Kate Bradac in Helen Mikuš.

Andrew Bozich, tajnik,
1222 E. 172 St.

Progresivne Slovenke krožek št. 3

Kakor prejšnja leta, tako smo tudi letos članice krožka št. 3 Progresivnih Slovenk v Euclidu sklenile, da priredimo piknik, da se malo pozabavamo med znanci in prijatelji ter seveda, ako mogoče malo ojačimo krožkovo blagajno.

Progresivne prav rade priskočijo na pomoč, kjer vidijo, da je potreba, ravno tako se vedno spomnijo svojih članic v času bolezni in nesreče, kar članice tudi ne pozabijo.

Zato vabimo vse članice in prijatelje krožka, da se nam pridružijo v nedeljo, 23. julija na vrtu Ameriško-jugoslovanskega centra na Recher Ave., kjer bo tudi v slučaju slabega vremena dobro preskrbljeno. Začetek bo ob eni uri popoldne. Za ples in okrepčila ter zabavo bo dobro preskrbljeno.

Ravno sedaj je tudi kampanja za nove članice. Kar pridite v nedeljo in se kar na pikniku lahko pogovorimo. Pridružite se nam, ne bo vam žal. Na svidenje!

Predsednica.

Frankie Yankovich pozdravlja

Obče poznani godbenik Frankie Yankovich iz Clevelanda, ki si je pridobil sloves "Polka King" v deželi, ter je seznanil širšo ameriško javnostjo s slovenskimi valčki in polkami, je prišel v našo solnčno Californijo s svojim celim orkestrom, kjer nastopa v raznih znanih zabaviščah.

Ko sem se pred kratkim odločil iti na obisk v Cleveland, kjer sem bil rojen, sem to omenil Yankoviču, s katerim sem se nekajkrat sestal, odkar se nahaja v Californiji. Takoj je bil navdušen in me prosil, da bi v njegovem imenu pozdravil vse njegove prijatelje in znance. Odkar se Frankie nahaja v Californiji, je že zelo veliko popularizira našo slovensko godbo. Zdaj nastopa z orkestrom v znanem plesišču Aragon, ki se nahaja v Ocean Parku. Je to eno najbolj modernih plesišč za 1500 parov, poleg pa je tudi prostora ob strani za nadaljnih 1500 oseb. Vsako sredo zvečer je takozvani "Polka Night", odkar je prišel semkaj Frankie Yankovič. Tam tudi igra z drugimi orkestri vsak petek, soboto in nedeljo. Na radiju in televiziji nastopa vsak teden, vsak četrtek zvečer pa ima reden nastop v ekskluzivnem klubu "Mocambo", kamor zahajajo gledališke osebnosti in veletrgovski eksekutivci.

Frankie se je zelo pohvalno izrazil o fini gostoljubnosti, katere je bil deležen med našimi Slovenci, ko je prišel v Los Angeles in Fontano, katerim izreka svojo toplo zahvalo. Slovenci v Californiji so ponosni na svojega Frankie Yankoviča ter mu žele vso srečo in obilo uspeha v karijeri.

Max F. Basey,
California.

Por. št. 106 SANSa

Euclid, Ohio. — Pri naši podružnici št. 106 SANSa smo prejeli sledeče prispevke za članarino: Po $2: Frank Matko, 19831 Meredith Ave., Frank Zun, 18905 Muskoka Ave. Frank Fende, 19307 Muskoka Ave. in John Potocnik, 19214 Shawnee Ave.

Frank Fende.

ŠVEDSKI HISTOLOG RAZPRSIL PRAVLICO O MAŠČEVANJU EGIPTOVSKIH MUMIJ

Znani švedski znanstvenik dr. Viljem Graf poroča v švedski medicinski reviji o okostnjakih in mumijah iz zgodovinske in predzgodovinske dobe in pobija pravljico, da se egiptovske mumije maščujejo nad egiptologi in plenilci grobov z nenadno in skrivnostno smrtjo. Dr. Graf poroča, kako je iz mumij izločil histamin in si ga vbrizgnil v lastno telo, ne da bi se pokazale kake neugodne posledice. Dr. Grafovo delo obsega predvsem njegove poizkuse glede antropološkega določevanja krvnih skupin. Sestavil je mikroskopske folije iz kož in kosti 2500 do 3000 let starih mumij, kakor tudi kosti švedskih okostnjakov iz dobe, ki se razteza od kamenite dobe do wikinških časov. Rezultati so presegli vsa pričakovanja, kajti pri 11 preparatih so bile čisto jasno ugotovljene krvne skupine. Tako se more domnevati, da je ena izmed mumij izvirala od človeka krvne skupine AB, medtem ko je bilo mogoče uvrstiti domače okostnjake v krvne skupine A, B in C. Enako gradivo je bilo s presenetljivim uspehom proučeno tudi s histološkega stališča. Tako so bili v okostnjaku nekega Šveda, ki je živel pred več kot tisoč leti, našli popolnoma nedotaknjena rdeča krvna telesca. Pri drugih skeletih so opazili s pomočjo mikroskopa celična zrnca in celice kostnega mozga, kakor tudi arterij.

ELEKTRIČNI STROJ ZA RAČUNANJE

Družba "Eckert-Mauchly Computer Corp." iz Philadelphije je izdelala električni računski stroj "Binac," ki ima 700 vacuum cevi. S tem strojem je znatno olajšano delo inženirjev, ki so prej porabili veliko časa, ko so računali odporne posebnosti raznega materiala in delov, ki jih uporablja industrija avtomobilov letal in različnih aparatov. V stotinki sekunde lahko stroj "Binac" izračuna, kaj se bo zgodilo z različnim materialom, ki mora zdržati trenje, vibriranje in pritisk. Že prej je omenjena družba izdelala stroj "Aniac," ki pa je bil veliko bolj kompliciran, večji in je imel 18,000 vacuum cevi.

Nemi se uče glasovnega govora

(Ob zlatem jubileju ljubljanske gluhonemnice)

Mnogo je ljudi, pa celo Ljubljančanov, ki ne vedo, da stoji v Ljubljani na Zaloški cesti nasproti splošni bolnišnici gluhonemnica, ustanovni zavod, ki leči strašno človeško gorje — nemost in ki nudi pouk ter vzgojo gluhonemi mladini iz vseh delov Slovenije. Vendar pa stoji ta zavod že od leta 1900 in je praznoval v pondeljek 19. junija 50-letnico svojega obstanka. Mnogo je tudi tistih ljudi, ki ne vedo, da se priuče otroci v gluhonemnici živega besednega govora ter ž njim vsega potrebnega in koristnega znanja, kakršno podaja javna šola normalno razvitemu, polnočutnemu otroku. Ali je to zares mogoče?

Za naš govor so potrebna pljuča, sapnik, jabolko, ustna in nosna duplina ter jezik. Napačno je mišljenje, da se človek nauči govora zato, ker sliši. Nikakor ne zato, temveč zato, ker ima vse poprej navedene govorne organe. Gluhonemi otrok, ki je telesno normalno razvit, ima popolnoma normalne govorne organe, zato pa tudi vse pogoje za govor. Znanosti je uspelo, da je našla možnost za tvornost in pogon govornih organov z vidom in tipom. Za to je potreben strokovni pouk, sicer ne more tudi duševno zdrav gluhonem otrok govoriti in bo ostal vedno nem. Tak poseben pouk lahko nudi le za to usposobljena in strokovno izobražena učna oseba, ki natančno pozna anatomijo govornih organov; poleg tega pa mora poznati tudi način, kako glasniki nastajajo, in zakone, kako se v govoru izpreminjajo. Ta veda je glasoslovje ali fonetika.

Učitelj gluhonemih mora imeti pri učenju glasovnega govora zvrhano mero potrpežljivosti in predanosti, enako pa tudi gluhonemi gojenec veliko in dosledno vztrajnost. Priprava za početni pouk gluhonemih so vaje, ki naj vzbudijo njihove duševne sile in zmožnosti, posebno še čut za posnemanje. Učenci morajo gledati na učitelja in paziti na njegov obraz, zlasti na ustnice. Gluhonemi gojenec mora priti do zavesti, da nima sape le za dihanje, temveč tudi za izvajanje glasu. Za to so potrebne vezane dihalne in pihalne vaje: gluhonemi gojenci odpihujejo koščke papirja in kosmice bombaža z roke in mize, da padajo na tla; s cevkami pihajo v skledo, napolnjeno z vodo, da žubori; vpihujejo gorečo svečo na mizi iz menjajoče se razdalje, dokler ne ugasne: tulijo v papirnate trobIje in zaznavajo tresljaje na prstih itd. Njihova duševna zavest mora priti od vzroka do učinka. Pri tem jih opozarja učitelj na tresenje jabolka ter jih navaja, da si tudi sami otipajo grlo med proizvajanjem glasu.

Učitelj preide nato od takih vaj do razvijanja glasnikov. Paziti mora na to, da prav razločno postavlja svoja govorila v nastavo za glasnik, ki naj ga izvaja. Gluhonemi otrok si pozorno ogleda nastavo, pri izreku glasnika otipa učitelja z eno roko na prsih, grlu, licu in nosu, drugo roko pa drži pred učiteljevimi usti in zaznava z njo zračni tok, sapo, ki izhaja iz njegovih ust. Ko začne sam posnemati izgovor glasnika, drži z eno roko učitelja za grlo, drugo roko si položi sebi za grlo, Na ta način z ogledovanjem, otipavanjem in posnemanjem se ustvarjajo in utrjujejo vsi glasniki. Vsak nov glasnik vežejo s prejšnjimi. že znanimi glasniki, soglasnike s samoglasniki v zloge, te pa v besede in nove pojme. Predaleč bi vedlo, da bi se spuščali v podrobnosti načina in metode izvajanja glasnikov (artikulacije). Za temeljno razumevanje tega naj zadostuje navedeno. Učitelj poučuje gluhoneme individualno, vsakega posebej. Izreko poedinih glasnikov mora vedno znova popravljati in utrjevati, to pa ves čas učenja v zavodu. Na prvi stopnji in še pozneje, če je potrebna, razvija in popravlja glasnike tudi pred ogledalom. — Vanj gledata vštric učitelj in učenec, pri tem učenec primerja nastavo svojih govornih organov z učiteljevo. V ta namen je najbolj pripravno tridelno ogledalo. Gojenci se vadijo z novimi glasniki tudi branja in pisanja črk, tiskanih in pisanih, učijo se pa tudi sestavljati jih v zloge in besede. Gluhonemi učenec pa mora ogledovati tudi od drugih ust, ne le od učiteljevih. Nastava za posamezne glasnike je pri vseh ljudeh sicer v bistvu enaka, vendar pa so tudi pri tem individualne razlike, ki naj jih gluhonemi zaznava. Pri izvajanju glasnikov in govora je treba paziti, da so usta osvetljena. Zato je sporazumevanje z gluhonemimi v temi in za hrbtom nemogoče. Vsak nov pojem učitelj ponazoruje, to je, imenuje ga po naravnem predmetu, ki ga gluhonemi gojenec lahko vidi, otipa, skuša in vonja. Če pa to nikakor ni mogoče, nadomešča slika naravni predmet. Velike težave so pri razvijanju abstraktnih pojmov, n. pr. dolžnost, pravica, krivica, vest itd. Tu je potrebno izvajanje od konkretnega, primerjanje, navajanje zgledov in podobno, pa še to pogosto brez gotovega uspeha. Tako vzgojen in šolan gluhi gojenec se nauči jezika v govoru in pisavi ter si pridobi znanja v vseh šolskih predmetih, kakor v računstvu, prirodopisu, zemljepisu, zgodovini, risanju, ročnih delih itd. Napredovanje je pa prav tako odvisno od naravne inteligence, kakor pri polnočutnih. S šolanimi gluhonemimi naj ljudje vedno in povsod občujejo v glasovnem govoru in se dosledno izogibajo kretanju.

Po opisanem načinu, glasovni ali vokalni metodi se poučuje dandanes v vseh gluhonemnicah na svetu in tako tudi v Ljubljani. Ljubljanski zavod za gluho mladino je ob svoji ustanovitvi sprejemal samo gojence iz bivše Kranjske, in to največ do 60 gluhih otrok. Danes pa se stiska v istih prostorih do 150 gojencev, kar gre očividno na škodo pouka in vzgoje. Pa niti s tem številom še ni izčrpana dejanska potreba. Saj kaže statistika, da je vseh gluhonemih v Sloveniji 2800 do 3000, od teh pa šolskoobveznih do 500, kar očitno dokazuje, da se ne morejo izobraževati vsi gluhonemi in je premnogo teh prepuščeno svoji žalostni usodi. Stara Jugoslavija tudi za to pereče vprašanje, kakor za mnogo drugih, ni imela nobenega smisla. Današnja ljudska oblast pa se je začela resno brigati tudi za te, od narave in usode tako hudo prizadete reveže, in ima v načrtu zgradbo novega modernega zavoda za gluho mladino v severnem delu mesta, ki bo lahko sprejel vse za pouk sposobne gluhoneme otroke.

Ljubljanski zavod za gluho mladino ima danes 8-razredno šolo s pripravljalnim razredom, vseh oddelkov je 12. Poleg tega ima še logopedični oddelek, to je, oddelek za odpravo govornih motenj, v prvi vrsti za šolsko obvezne polnočutne zunanje otroke (jecljavce, balbotače itd.). V zavodu je tudi šola za gluhe učence v gospodarstvu, ki se udejstvujejo v različnih obrtih: čevljarstvu, krojaštvu, keramiki, grafiki, litografiji, knjigovodstvu, galanteriji itd.

Ali so sposobni in uporabni gluhi za produkcijo? Petdesetletno delo na zavodu je izobrazilo veliko število gluhih, ki so se po končani šolski dobi razšli na razne kraje in v razne poklicne stroke. Z delom in uspehom so gluhi pobili predsodke in pomisleke, da bi bili manj sposobni in za skupno produkcijo nezmožni. Izjave raznih tovarn in podjetij pričajo, da se gluhi 90 do 100 odstotno udejstvujejo v svojem poklicnem delu in nikakor ne zaostajajo za svojimi polnočutnimi vrstniki.

Združenje oglušenih, ki ima svoj dom na Vidovdanski cesti, skrbi za gluhe v pošolski dobi, v glavnem za gluhe učence v gospodarstvu. To združenje skrbi s predavanji za splošno izobraževalno in politično vzgojo in fizkulturo. Lansko leto so gluhi tekmovali v Zagrebu v vseh disciplinah, v Kopenhagnu pa s tekači. Predlansko leto je bila velika fizkulturna prireditev gluhih v naši državi v Subotici, enaka prireditev pa se pripravlja za leto 1951 v Ljubljani.

Ob zlatem jubileju ljubljanske gluhonemnice bo odprta razstava učil in izdelkov gojencev in odraslih gluhih. Ti izdelki bodo dokaz in priča njihove zmožnosti in sposobnosti za vključitev v socialno skupnost in povezanost ter za napredek in boljšo bodočnost naše države. Razstava bo odprta od 19. do 25. t. m. in bo vsakomur dostopna.

K zlatemu jubileju ljubljanske gluhonemnice čestita tudi naša široka javnost z iskrenimi željami, da ta človekoljubni zavod uspeva s svojim nesebičnim delom še nadalje v blagor in prid gluhe mladine.

V "Enakopravnosti" dobite vedno svcže dnevne novice o aogodkih po svetu in doma!

Help for Summer Menus...
Delicious Molded Salads

Photo, Courtesy Borden's Starlac

It's as good as it looks — — there's lots of good nourishment in this Lime Vegetable Salad Mold made with nutritious nonfat dry milk.

Warm weather entertaining brings molded salads into great favor. For added nourishment to a Lime Vegetable Salad Mold, add six tablespoons of nonfat dry milk.

The addition of nonfat dry milk to the recipe gives an attractive appearance as well as extra nutrition and goodness. Nonfat dry milk is milk with only the fat and water removed, and it is an excellent source of calcium, protein and riboflavin. So with the carrots and cabbage in the salad it's a healthful feature on the menu. Served with an assortment of cold meats, this salad mold should be ideal for a warm weather luncheon. Nonfat dry milk may be obtained at the grocer's in one-pound packages costing about 35 cents. Each package contains the equivalent of five quarts of nonfat milk.

Lime Gelatin Salad

2 packages lime gelatin
2 cups hot water
1½ cups cold water
6 tablespoons nonfat dry milk
2 tablespoons grated onion
½ teaspoon celery salt
½ teaspoon salt
¾ cup grated raw carrot
1½ cups finely shredded cabbage

Dissolve gelatin in hot water. Add cold water. Pour 1 cup in bottom of 8-inch ring mold. Chill until set. Sprinkle nonfat dry milk over remaining gelatin mixture. Beat with rotary egg beater until blended. Chill until thickened. Fold in remaining ingredients. Pour over firm gelatin in mold. Chill until firm and unmold on crisp lettuce. Makes 6 servings.

ZAVAROVALNINO
proti
ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam, itd.
preskrbi
Janko N. Rogelj
6208 SCHADE AVENUE
Pokličite:
ENdicott 1-0718

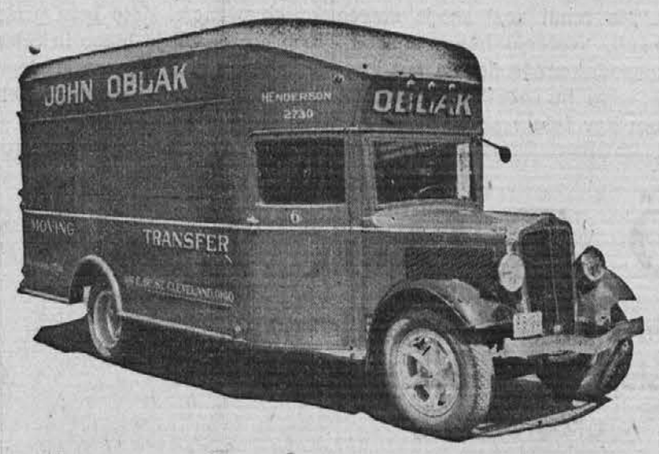

OBLAK MOVER
Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca
John Oblaka
1146 East 61st St. - HEnderson 1-2730

Now you don't need fishhooks lining your pockets!

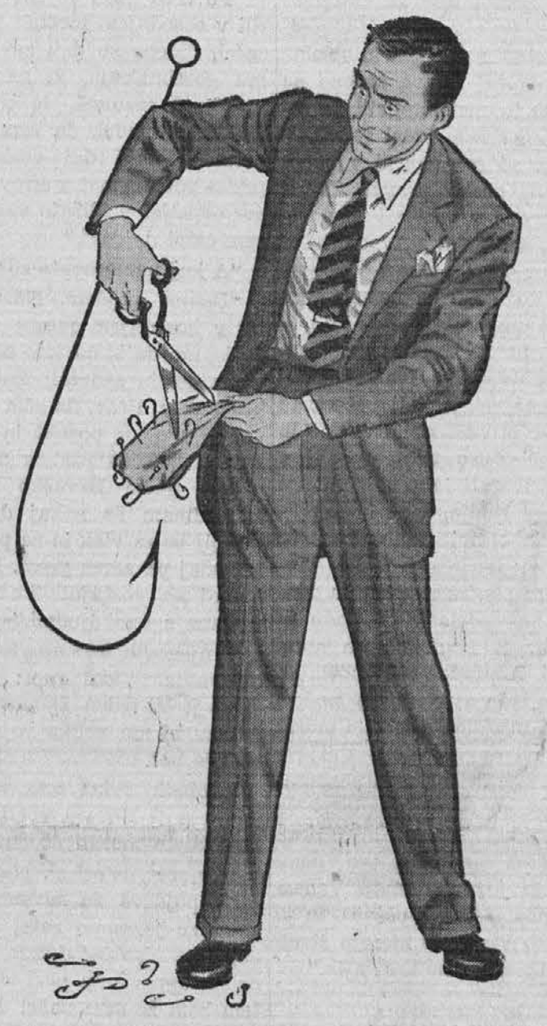

If you've always needed a sharp reminder not to squander your dough, borrow your wife's scissors right now.

You're not going to need fishhooks in your pockets any more after—

You sign up for U. S. Savings Bonds under your firm's Payroll Savings Plan or your bank's Bond-A-Month Plan.

Then, the temptation to blow a buck on something you don't need won't mean a thing. Your savings will be taken care of *automatically* and *regularly*.

And thanks to the magic of compound interest, every $3 you put into this investment grows into a whopping $4 in 10 years.

So start using those fishhooks for fishing and have yourself some fun. They're biting good!

Automatic saving is sure saving-
U.S. Savings Bonds
ENAKOPRAVNOST
This is an official U. S. Treasury advertisement—prepared under auspices of Treasury Department and Advertising Council.

Prežihov Voranc:

DOBRO JUTRO

Tudi pri nas je bila utrakvistična šola, to se pravi, dvojezična šola, v kateri je bila slovenščina v prvem razredu učni jezik, medtem ko je od drugega razreda dalje bila učni jezik nemščina. Slovenščina je ostala le še učni predmet. To pa je bila le takrat, ako se je zanjo priglasilo dovolj učencev. Ako učencev ni bilo dovolj, tedaj je dvojezičnost ostala le na papirju.

Učitelji na naši šoli so bili večinoma nemčurji, nemški hlapci, zato so skrbeli za to, da za pouk slovenskega jezika ni bilo dovolj učencev. Pouk na šoli pa so dali od štirih do petih. Učenci so bili že izmučeni, mnogim se je mudilo domov na pašo ali na kako drugo delo in zato se niso priglašali za slovensko uro.

Razen tega so znali učitelji še na drug način priskutiti slovenski pouk. Ob vsaki priložnosti so govorili otrokom, da naj se le pridno uče nemškega jezika, ker bodo z njim v življenju daleč prišli. Imeli bodo mnogo lažji kruh. Zakaj s slovenskim jezikom se nikamor ne pride. Če znaš samo slovenski, si sposoben kvečjemu za kakega hlapca ali težaka. Taka stalna propaganda se je otrok seveda moral prijeti. Ni pa se oprijela le otrok, ampak se je premnogokrat oprijela tudi staršev samih. V resnici je bilo v praktičnem življenju takrat tudi res tako kakor so trdili naši učitelji. S slovenščino nisi nikamor mogel, ker so naš jezik takrat povsod preganjali.

Zato se je večkrat zgodilo, da sem bil pri slovenski uri edini učenec. Moj oče mi je namreč zabičeval, da moram brezpogojno k slovenski uri. Ako ga ne bi ubogal, bi me bil nabil. Z enim samim učencem se pa učitelj ni hotel ukvarjati. Tako je dvojezičnost naše šole največkrat sama po sebi prenehala in oblast je dosegla svoj smoter.

Nekega dne smo dobili novega učitelja, ki ni znal ali ni hotel znati slovenski, dasiravno je imel slovensko ime. Dotihmal smo otroci v šoli slovenski molili, slovenski pozdravljali, s prihodom tega učitelja pa se je vse to nehalo. Najprej smo se morali učiti nemški moliti pred poukom in po njem. V nekaj dneh smo to že znali. Potem smo se začeli učiti nemškega pozdravljanja. Imeli smo dolge vaje:

"Dobro jutro—Guten Morgen!"

"Dober dan—Guten Tag!"

"Dober večer—Guten Abend!"

Hodili smo mimo učitelja in ga pozdravljali v nemščini. Ko nam je že gladko šlo, nas je pohvalil in rekel:

"No, zdaj ste šele postali ljudje."

Na cesti nam pa nemško pozdravljanje ni šlo tako gladko iz ust, kakor v šoli. Učiteljstvo smo seveda takoj vsi nemški pozdravljali. Drugače pa je bilo, kadar smo srečavali domačine in znance. Pri teh srečavanjih nam nemška beseda nikakor ni hotela iz ust. Bilo nas je skoraj sram nemškega pozdravljanja. Počasi pa se je nemško pozdravljanje le udomačilo. Jaz sem sam imel s to rečjo sila težaven položaj. Doma mi je oče spet zabičeval, da na cesti nikakor ne smem nemški pozdravljati, ampak slovenski. Grozil mi je s prizemnikovcem, ako ga ne bom ubogal.

"Na cesti učitelj nima kaj ukazovati!" se je drl nad menoj. "V šoli ga ubogaj, na cesti pa ga ni treba."

V šoli me je pestil pa učitelj, ki je takoj zvedel, če ga na cesti kak šolar ni ubogal. Imel je na žalost že med učenci take, ki so se mu prilizovali in mu nosili pošte. Kratko in malo šola je imela le uspeh. Čez kakega pol leta je naša šola vsevprek pozdravljala nemški, čeprav je bil naš kraj popolnoma slovenski in sta tu živeli le dve nemški družini. Če je kak tujec prišel v naš kraj, je moral dobiti vtis, da je prišel v nemški kraj.

Tudi mene se je ta šolska novotarija naposled oprijela kljub temu, da je doma oče rohnel proti njej na vse pretege. Bil sem že toliko razvit, da sem ljudi poznal, kdo izmed domačinov drži z Nemci, kdo pa s Slovenci. Če sem srečal na cesti kakega Slovenca, sem ga pozdravil po slovenski, če sem srečal pa kakega nemškega privrženca, sem ga redno pozdravljal po nemški.

Tako sem tudi jaz postal človek in koroška šola je imela uspeh na celi črti.

(Dalje prihodnjič)

INDUSTRIJSKA PROIZVODNJA V MANDŽURIJI

Letos je določenih za industrijski razvoj Mandžurije 43% celotnega pokrajinskega proračuna. Od tega zneska bo odpadlo 85% za obnovo in razširitev težke industrije. Velike investicije bodo omogočile, da se bo taljenje železa povečalo za 105%, a bakra za 150% v primeri z lanskim letom. Proizvodnja električnih motorjev se bo letos povečala za 250%, proizvodnja orodnih strojev za 43%, vreten za 66%, statev pa za 54%.

ANTON INGOLIČ:

PRED SONČNIM VZHODOM

NOVELE

(Nadaljevanje)

"Dvakrat sem bil pri njem", je starec nadaljeval. "Tepli so ga in lačen je bil, pri nas na vrhu pa smo imeli vsega. Ko sem se tretjič odpravljal k njemu, so me prestregli Nemci v čudnih uniformah. "Kaj hočete?" sem jih vprašal. 'Starec, vzemi obleko in kos kruha in hajdi, z nami!' Branil sem se. Sami so iztaknili Ivanov pleteni kovčeg, ga napolnili s perilom in obleko, veleli hlapcu, da ga zadene na ramena, in me potegnili za seboj. 'Kam?' sem hotel vedeti. V odgovor so me udarili v obraz in sunili preko praga. Zveri! Šele spodaj v vasi mi je povedal Kaper: 'Šolal si Ivana, bil ti je kakor sin. Ti si mu pomagal, da se je izšolal za našega največjega nasprotnika. Zato moraš z njim!" V Mariboru smo se spet videla z Ivanom. Moj Bog, kakšen je bil! Komaj sem ga prepoznal. Dva dni in dve noči smo tičali spodaj v kleteh. Bogati in revni, kmetje in šolani ljudje, žene in možje, otroci in starci. Toliko bede še svoj živi dan nisem videl. Tretje jutro so nas nagnali na dvorišče, nas postavili v vrste in prešteli. Z Ivanom sva stala skupaj. A preden smo odšli, so odpeljali Ivana in še ne-kaj drugih, mlajših; sam sem moral z ostalimi na postajo. Branil sem se, Ivan je kričal, a ni pomagalo. Zbili so nas v vagone. Na Pragerskem je vlak dolgo stal. Še enkrat sem videl svoj dom. Dom, ki je samo moj. Vrnem se. Treba je požeti pšenico in jo zmlatiti. Vinše ne morejo živeti brez mene, jaz ne brez njih."

Dobnik se je dvignil. Hotel je oditi, le s težavo sem ga zadrževal.

"Od kod ste prišli?" sem segel naravnost v njegove težke misli. Sedel je nekaj časa molče, nepremično gledajoč preko sejmišča na zahod, kjer se je daleč onstran ravnine dvigalo zeleno hribovje.

"Po treh dneh so nas iztovorili v sosednjem mestu" je spet začel. "Mene so dali zavaljenemu gostilničarju, ki ga nisem prav nič razumel, le to sem kmalu sprevidel, da sem mu v breme. Nekaj dni pozneje je prišel pome kmet s kravami in me odpeljal v bližnjo vas. Tam sem ostal do davi."

"A kaj nameravate zdaj?"

"Domov pojdem. Nisem hotel v sosednjem mestu na postajo, morda bi me kdo od znancev videl in zadržal. Zato sem prišel sem. Prav, da sem te srečal. Dobro me poznaš in pomagal mi boš, da pridem do Beograda. Skozi Hrvaško bo šlo laže. Imam še nekaj denarja. Dovolj bo za vlak in za pot. Tako, zdaj pa zares grem. Pojdi z menoj na postajo! Težko se zmenim s temi ljudmi."

V njegovih besedah ni bilo oklevanja. Videl sem: njegov sklep je bil trden. Domov pojde, čeprav bi mu velika vojska zastavila pot.

"Dobnik, rekel sem vam, za danes so odšli vsi vlaki. Počakati boste morali do jutri."

"Da, res, rekel si. Naj bo, a jutri pojdeva že navsezgodaj." Vdal se je samo zato, ker ga noge res niso več držale. "Samo da me spraviš na prvi vlak. Potem bom že sam našel domov."

"Nekako bom že uredil, da bo prav," sem dejal smehljaje, čeprav mi je bilo pri srcu vse teže in teže.

"A ti? Imaš službo v šoli?" je nazadnje opazil tudi mene.

Razložil sem mu, kakšen je moj posel: Popisujem, koliko se zmlati žita, zaslužim štiri dinarje na uro, kadar mlatilnica dela, sicer nič. Ker je lokomobila slaba in se lastnika stalno prepirata, več sedimo kakor mlatimo. Drugega zaslužka nimam. Hranim se na občini, stanujem pri skopem bogatašu v mansardi.

V tem so po dolgem času zopet pripeljali voz žita. Delavci so že vstali: strojnik Jovo je pogledal, koliko je pare, sajasti Radovan je naglo skočil z vilami po slamo, drugi so odšli na mlatilnico. Tudi midva sva se morala umakniti iz njene sence. Sicer pa sonce ni bilo več pekoče. Mlatilnica je čez nekaj minut zapela. Starec se je zagledal vanjo.

"Drugi teden bomo tudi mi želi," je rekel prepričevalno.

Ko smo stehtali pšenico, sem vpisal v knjigo, koliko so zmlatili, v svoj notes pa, kako dolgo je tekla mlatilnica. Pol ure. Zaslužil sem po dveh urah počitka dva dinarja. Nato sva s starcem spet legla v senco.

Dobnik se je znovo in znova vračal daleč tja na obronke zelenega Pohorja. Govoril je o svojih njivah; kaj je spomladi posejal in posadil, kako je kazala pšenica, kako krompir. Vsake podrobnosti se je spomnil. Kdaj pa kdaj je tudi kaj vprašal.

Še enkrat je najin razgovor za kratek čas pretrgala mlatilnica.

Polagoma se je zmračilo. Od nekod so prišli otroci. Spodaj na cesti je kdaj pa kdaj odbrnel kamion z vojaštvom. Leva in desna mlatilnica, ki sta imeli ves dan dela, sta še vedno peli. Slednjič je črni Radovan ugasil ogenj in jezen vzkliknil: "Za danes smo gotovi. Bore malo je bilo!"

Povabil sem Dobnika s seboj. Večerjal bo v naši skupni kuhinji: ni kaj posebnega, a nekaj je le, tudi prenočišče mu najdem.

"Ne trudi se," se je starec branil, "večerjo imam s seboj. Gospodar mi je dal na pot kruha, sira in čebule, prenočil pa bom kar tule v slami."

Vsako prigovarjanje je bilo zaman, zato sem ga priporočil delavcem, ki so tudi prenočevali ob mlatilnici, in odšel v mesto.

2

Vračajoč se drugo jutro na sejmišče, sem sklenil, da povem Dobniku resnico: domov ne more, dokler ne bo konec vojne, mora se vrniti v vas, ali pa naj počaka, da najdem v mestu dobrega človeka, ki ga bo vzel na stanovanje, jedel pa bo v naši kuhinji.

Začel sem s tem, da je pot dolga in nevarna. Saj vendar ve, da se v deželi pripravlja upor proti okupatorju in da vsak dan zleti v zrak kak most ali vsaj nekaj metrov odprte proge. Peljal se bo dve uri, potem pa čakal dva dni in še dalj. Posebno zadnji čas ni rednega prometa.

"Ne boš me ugnal!" se je takoj uprl. "Šel bom, naj potujem teden ali mesec dni. Čimprej odidem, tem bolje. Obljubil si mi, da me spraviš na vlak, za drugo te ne prosim."

Vsako prigovarjanje je bilo zaman. Moral sem z njim na postajo. Na moje veliko veselje res ni bilo vlaka. Prejšnjo noč so partizani pognali v zrak mostič onstran Jagodine. Dva dni vlaki ne bodo vozili.

"Pa pojdem peš!" je vzkliknil starec v grenki kljubovalnosti. Le s težavo sem mu dopovedal, da ne bo prišel daleč, ne samo zato, ker je pot predolga za njegove slabe noge, marveč ker ga bo nemška straža še pred večerom ustavila in zaprla kot sumljivega popotnika, morda celo ustrelila. Najbolje je, da se vrne z menoj v mesto.

"Bodi po tvojem, če pa pojutrišnjem ne bo vlaka, bom storil po svoji glavi."

Vrnila sva se na sejmišče. Skušal sem začeti pogovor, toda nisem mogel najti ničesar, kar bi vzbudilo Dobnikovo zanimanje in ga odvrnilo od blazne namere.

"Da ti povem, dva dni počakam, potem pa grem!" je venomer ponavljal. "Zadnji čas je za pšenico. Pri nas dozori nekoliko pozneje. Zato bom prišel še prav. Požeti jo bomo in takoj zmlatili. Letos je zrnje lepo, zdravo. Potem bo drugega dela čez glavo. Saj veš, moj vrh je velik, jeseni bo dela, da ne veš, kje bi se ga lotil."

"Vem, lepo imate. Daleč naokoli ni take kmetije."

"Pred dvajsetimi, tridesetimi leti ni bilo tako. S temile rokami sem uredil vrh, prej je raslo tam brezje in jelšje, tudi mogočne hiše ni bilo," je vzkliknil starec z vlažnimi očmi.

"Oče so mi pripovedovali, da je imel prej vrh neki Žitnik, ki je bil slab gospodar. Šele vi ste dvignili kmetijo," sem pritrdil njegovim mislim.

Ves je oživel.

"Kako je bilo, ko sem prišel!"

Občutil sem, da sem našel, kar sem iskal: samo spomini na Vinše ga morejo odtrgati od krute sedanjosti.

"Oče so mi večkrat pravili, da ste služili nekaj let za pastirja pri mojem dedu," sem segel v njegovo mladost. Tudi meni je bilo prijetno, preseliti se iz tujega mesteca na sončne pohorske rebri, kjer sem pasel ovce na istih pašnikih kot Dobnik, le kakih petdeset let pozneje.

"Služil sem, služil, tvoj dedek in tvoja babica sta bila moja druga starša, pravih niti poznal nisem." Dobnik je sprva pripovedoval pretrgano, kakor da se ne more prav iztrgati iz trde stvarnosti, a kmalu so njegove oči zgubile svoj bolestni lesk, postale so tople, mehke, okoli ozkih ustnic se mu je prikazal rahel smehljaj. Brnenje mlatilnic z leve in desne je prijetno spremljalo njegovo pripovedovanje. Živel sem z njim na posestvu svojega deda. Često nisem niti vedel, kdaj so mi spomini izpopolnili njegovo pripovedovanje.

"Grombržen je bil bogat in trden Pohorec. Visoko gori do Areha in daleč doli v dolino so ga poznali. Res, bilo je dosti dela . . . Če se spomnim samo košnje in žetve! Dva, tri tedne nisem dal kose iz rok. Vstajal sem sredi noči, spal kar stoje ob kosi. A nisem godrnjal. Gospodinja je vsak dan spekla gibanic, še tople smo dobili na senožet, gospodar je prinesel slivovke. Kruha in jabolčnika pa je bilo, kolikor si hotel. In mlatev. Nismo imeli takihle mlatilnic. Naša je bila majhna, gonili smo jo z rokami. Po dva in dva, v prahu in soparici po ves dan, ves teden. Ob nedeljah sem se pa umil, preoblekel in jo mahnil skozi Vinše na Polskavo k maši. Imel sem v žepu in sedel sem pri Uranjeku ali Mihlu za dolgo mizo. Takoj sem imel dovolj prijateljev. 'Glejte, tamle sedi grombrški Martin!" To je nekaj pomenilo."

(Dalje prihodnjič)

SLOVENSKA DVOJICA

išče stanovanje s 4 ali 5 sobami v okolici E. 185 St. in Euclid, Ohio. Kdor ima za oddati, naj pokliče

KE 1-5508

DELO NA FARMI

bi rad dobil prileten moški, ki je vajen tega dela in še vedno zmožen opravljati ga.

Vpraša se na

14504 SYLVIA AVE., PO 1-8444

URADNIKI DRUŠTVA "LOŠKA DOLINA" za leto 1950

Predsednik Frank Baraga; Podpredsednik John Lekan ml.; Tajnik Frank Bavec, 1097 E. 66 St., HE 1-9083; Blagajnik-zapisnikar John Leskovec; Nadzorniki: John Lokar, Frank Turek in Tony Petkovšek; Zastopnik Kluba društev SND John Lekan ml.; Zastopnika Klub društev Slov. doma na Holmes Ave. Frank Znidaršič in Gasper Knafelc.

Seje se vrše vsako tretjo sredo v mesecu v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

Mirna in poštena dvojica

želi dobiti v najem stanovanje s 3 ali 4 sobami in kopalnico. Oba stalno zaposlena. Kdor ima za oddati, naj sporoči na

HE 1-5311

STAREJŠA ŽENSKA,

katera želi dobiti dober dom, se sprejme pri mirni slovenski družini. Poleg dobrega doma dobi tudi plačo. Samo lahko delo. Za podrobnosti pokličite med 4. in 5. uro popoldne

KE 1-4367

MLAD PAR,

ki se v kratkem poroči, želi dobiti v najem 3, 4 ali 5 sob. Oba imata stalna dela ter sta mirna in zanesljiva.

Pokličite

KE 1-0136

DELO DOBI

izučen mizar; "finishing" karpenter.

Stalno delo.

Vprašajte pri

ED KOVAČ

960 E. 185 St., KE 1-5030

VAS MUČI REVMATIZEM?

Mi imamo nekaj posebnega proti revmatizmu.

Vprašajte nas.

MANDEL DRUG CO.

Lodi Mandel, Ph. G., Ph. C.

15702 Waterloo Rd. — IV 1-9611

VAŠI ČEVLJI

BODO ZGLEDALI KOT NOVI, ako jih oddaste v popravilo zanesljivemu čevljarju, ki vedno izvrši prvovrstno delo.

Frank Marzlikar

16131 ST. CLAIR AVE.

SLOVENKA

srednjih let, vešča trgovskih poslov, želi dobiti delo v pekariji ali trgovini po 6 ur na dan, v okolici Collinwooda ali St. Clair Ave. Naslov se naj pusti v uradu tega lista

HE 1-5311

Zastopniki "Enakopravnosti"

Za st. clairsko okrožje:
JOHN RENKO
1016 East 76th Street
UT 1-6888

Za collinwoodsko in euclidsko okrožje:
JOHN STEBLAJ
26851 Oriole Avenue
REdwood 1-4457

Za newburško okrožje:
FRANK RENKO
11101 Revere Avenue
DIamond 1-8029

TEKOM ČASA,

ko se zobozdravnik Dr. J. V. ZUPNIK nahaja na St. Clair Ave. in East 62nd St., je okrog 25 drugih zobozdravnikov v tej naselbini prakticiralo in se izselilo, dočim se dr. Zupnik še vedno nahaja na svojem mestu.

Ako vam je nemogoče priti v dotiko z vašim zobozdravnikom, vam bo Dr. Zupnik izvršil vsa morebitna popravila na njih delu in ga nadomestil z novim. Vam ni treba imeti določenega dogovora.

Njegov naslov je

Dr. J. V. ZUPNIK

6131 ST. CLAIR AVENUE

vogal East 62nd Street; vhod samo na East 62nd Street.

Urad je odprt od 9.30 zj. do 8. zv.

Tel. ENdicott 1-5013

STAKICH FURNITURE CO.

Quality at a Price — Easy Terms

IVanhoe 1-8288—James D. Stakich—16305 Waterloo Road

POZOR!

Tem potom želim sporočiti cenjeni javnosti, da še vedno poslujem v lastnih pogrebniških prostorih na

478 East 152nd Street

Kakor v preteklosti, tudi sedaj nudim vsem, ki se obrnejo name v slučaju smrti v družini, vso simpatetično postrežbo in pomoč, ki je potrebna v dneh žalosti.

Ko želite priti v dotiko z menoj, prosim, da si zapomnete, da me lahko dosežete potom telefona

SAMO ČE POKLIČETE TO ŠTEVILKO

KEnmore 1-3177

katero lahko najdete v telefonski knjigi pod imenom

Mary A. Svetek Funeral Home

478 E. 152nd St., KE 1-3177

Če pokličete katero drugo telefonsko številko— ne boste dobili zveze z mojim pogrebnim zavodom.

Mary A. Svetek

NAROČITE NOV SINGERJEV ŠIVALNI STROJ SVOJCEM V JUGOSLAVIJI!

Tem potom naznanjamo javnosti, da sedaj lahko kupite

nov Singerjev šivalni stroj in Singerjev električni motor za šivalni stroj

tukaj v Ameriki in bo dostavljen vašim kjerkoli v Jugoslaviji v teku enega meseca, brez nadaljnih stroškov za vas ali prejemnika.

Ta Singerjev šivalni stroj in Singerjev električni motor je standard modela za Jugoslavijo, je najboljši in najtrpežnejši izdelek, dober za celo življenje, se dostavi naslovniku iz najbližje Singerjeve podružnice, katerih je sedaj 16 v Jugoslaviji. Ta Singerjev šivalni stroj ima okrogel čolniček, šiva naprej in nazaj, šiva vsakovrstno blago, tanko in debelo. Prejemnik dobi vse potrebno orodje s strojem, dodatne šivanke in pisano navodilo. Oddajte naročilo nam z vsoto in naslovom prejemnika, vse drugo bomo uredili mi za vas brez nadaljnnih stroškov.

Cena stroju dostavljenem na dom prejemnika je $150.00

cena električnemu motorju je ..... $ 35.00

Vsa ta naročila oddajte v naši trgovini Erazmu Goršetu, ki je starosta med našimi uposljenci; z njim se lahko pogovorite slovensko ali v katerem drugem jugoslovanskem jeziku. On vam je vedno na razpolago v tej glavni trgovini v mestu, da vam postreže.

THE SINGER SEWING MACHINE CO.

1016 Euclid Ave., Cleveland 14, O., Telephones: MA 1-5507; MA 1-5508; MA 1-5509

N. J. Popovic, *Inc.*

IMA ZASTOPSTVO

Chrysler - Plymouth avtov

PRODAJA NAJNOVEJŠE 1950 IZDELKE KOT TUDI RABLJENE AVTE

V zalogi ima razne dele in potrebščine za avte ter izvršuje razna popravila po tovarniško izurjenih mehanikih.

8116 LORAIN AVE. ME 1-7200

NICK POPOVIC, predsednik